

Algemene beschouwingen CDA 2021

De corona crisis doet bijna vergeten dat de gemeente Zevenaar pas in 2017 is ontstaan na de fusie met Rijnwaarden. De gemeentelijke organisatie was nog volop bezig met het wennen aan de nieuwe organisatie structuur, toen de corona crisis uitbrak. Des te meer bewonderenswaardig hoe snel en efficiënt de organisatie is omgegaan met de veranderingen veroorzaakt door de corona crisis.

Er is veel gebeurd de afgelopen jaren. In 2020 is de corona crisis uitgebroken en in 2021 hebben we ook nog volop met deze crisis te maken. Op dit moment zijn de maatregelen weliswaar wat minder, maar we zitten alweer in het begin van de 4de golf. De corona crisis heeft ons als maatschappij in de greep, maar ook onze gemeente. Veel geplande evenementen konden of kunnen niet doorgaan en er zijn nog steeds branches die het erg moeilijk hebben met de huidige crisis. Het is bijzonder jammer dat de 75 jarige bevrijding niet gevierd kon worden. Maar wonder boven wonder heeft niet de totale economie een klap gekregen en hebben veel mensen die zonder werk kwamen weer een andere baan gevonden en zijn veel bedrijven inventief gebleken en hebben met nieuwe producten een frisse en succesvolle start of doorstart gemaakt.

Ook voor onze gemeente waren de gevolgen groot. Er is thuis gewerkt door de medewerkers, we zijn digitaal gaan vergaderen en we hebben ons allemaal snel aangepast aan de nieuwe werkelijkheid. Ook zijn er vele rijksregelingen op de gemeente af gekomen en is er een herstelplan gestart. Allemaal zaken die nieuw waren voor onze gemeente en die in een razend snel tempo zijn opgepakt. We waren in meerdere opzichten dan ook een voorbeeld gemeente en onze organisatie heeft laten zien waar ze voor stond. Ook de provincie heeft dit gesignaleerd en de melding gemaakt dat de gemeente Zevenaar als een van de beste gemeentes de financiën onder controle had. Prima gedaan en uiteindelijk is de gemeente hierdoor snel en redelijk ongeschonden door deze crisis heen gekomen. Hiervoor complimenten aan de ambtelijke organisatie en het college.

Ook de financiële situatie veranderde snel en in 2020 hebben we een alternatieve financiële cyclus gehad. We hebben alternatieve voortgangsrapportages gehad met meerdere scenario's betreffende de corona crisis en een kaderbrief in plaats van een kadernota. Tevens is er eind 2020 een herstelplan geïntroduceerd om verenigingen te ondersteunen en te zorgen dat de lokale economie op stoom blijft. Zoals we allemaal weten, is uiteindelijk 2020 financieel gezien goed afgesloten. Deels door de compensatie van het rijk voor de corona maatregelen en doordat de economische stagnatie (crisis) beperkt is gebleven. Ook hebben we eenmalige voordelen gehad, met name door de verkoop van gronden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

In 2021 is de positieve lijn doorgezet. Financieel lijkt ook dit jaar beter (in dit geval iets minder negatief) af te sluiten dan oorspronkelijk begroot. Tevens heeft het college getoetst in hoeverre het college programma is gehaald. Dit bleek voor een groot deel te zijn gelukt en aan zaken die naar achteren zijn geschoven, bv verduurzaming eigen organisatie en fairtrade gemeente, wordt nu volop gewerkt.

Aandachtspunten:

Woningbouw. Er is een groot tekort aan (betaalbare) woningen. Het heeft redelijk lang geduurd, maar nu is de woningbouw toch goed van de grond gekomen. Als voorbeeld de wijk groot Holthuizen, die is uitgegroeid tot een gewilde woonlocatie met moderne scholen, veel groen en speelmogelijkheden voor de kinderen. Belangrijk is dat er voldoende aandacht is voor betaalbare woningen. Ondanks dat er veel woningen gebouwd zijn, is het tekort nog steeds erg groot. Door speculaties met betaalbare woningen worden de prijzen van zowel koopwoningen als huurwoningen nog verder opgedreven. De raad heeft al aan het college gevraagd te onderzoeken of hier maatregelen tegen te nemen zijn. Maar er is maar 1 manier om de tekorten echt op te lossen en dat is nieuwbouw. Gezien het tekort aan woningen moet er flink worden doorgepakt. Misschien ook met minder traditionele bouw, want er moeten meters worden gemaakt. CDA heeft ook speciaal gevraagd om woningen voor senioren, dichtbij de voorzieningen. Tevens zitten vele dorpen op dit moment te wachten op nieuwbouw. In het dorp waar ik woon, Herwen, zijn vorig jaar een behoorlijk aantal senioren woningen gebouwd en er ontstaat meteen een hele dynamiek in het dorp, waarbij grote huizen weer worden gekocht of gehuurd door jonge gezinnen. Prachtig om te zien. Maar het CDA vindt ook dat er gebouwd moet worden voor starters, zowel in de dorpen als in de stad Zevenaar zelf. Om de woningbouw een extra stimulans te geven, hebben de coalitiepartijen een amendement voorbereid.

De outlet is al vaak genoemd en door de coronacrisis en door de vertraging in de wegenbouw, is helaas nog niet gestart met de bouw. Maar het lijkt erop dat e.e.a. binnenkort van start kan gaan.

Tevens is er veel aandacht besteed aan het verkeersplan. Helaas moeten we constateren dat ondanks alle effort die hier ingestoken wordt, de plannen enigszins stagneren. Door bezwaren zijn wegenbouw projecten nog steeds niet opgestart en staat de A12 bij Arnhem nog steeds in de file top 5. Doortrekking van de A15 en verbreding van de A12 zijn goed voor de bereikbaarheid van Zevenaar met z'n outlet en het nieuwe industrieterrein 7 poort. Het onderliggende wegennet in Zevenaar wordt hier vervolgens op aangepast. Doortrekken Witte Kruis (en daarbij de verlegging van het Witte Kruis) is goed voor de bereikbaarheid van het Gelders eiland met z'n vele steenfabrieken en de leefbaarheid in Babberich. Wat wel goed nieuws is, is dat er een snel fietspad is gerealiseerd van Babberich tot aan Arnhem, parallel aan het spoor.

De verduurzaming. Hier moet veel gebeuren, maar dit is een erg lastig dossier. Windmolens en zonnepanelen die nodig zijn, tasten het landschap aan en daar zitten de omwonenden bepaald niet op te wachten. Toch zal er iets moeten gebeuren. Isolatie van gebouwen en zonnepanelen op gebouwen kan gebeuren zonder het landschap aan te tasten en dit zijn dan ook de eerste stappen. Dit is nu volop aan de gang en ook de eerste projecten met zonnepanelen op de grond of meedraaiende zonnepanelen op water zijn inmiddels vergund. Door de corona crisis is de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie naar achteren geschoven. Dit omdat het onzeker was of er voldoende geld beschikbaar zou zijn voor deze plannen. Door eenmalige meevallers, zijn de algemene reserves goed gevuld en is er eenmalig geld beschikbaar. Zoals het college voorstelt, mede naar aanleiding van een aangehouden motie van D66, wil het college € 1.5 miljoen vrijmaken voor deze verduurzaming. Dit lijkt de CDA fractie een goed idee. Als dit goed wordt uitgevoerd kan dit ook leiden tot een jaarlijkse besparing op energie kosten. Het CDA vindt het ook wenselijk als hier bv. LED verlichting voor sportvelden wordt meegenomen. Dit onderwerp was nog 1 van de zaken uit het college programma dat nog niet was afgerond. Indien dit nu wordt opgepakt is er weer een belangrijk resultaat bereikt.

De review van het college programma gaf aan dat Zevenaar op het gebied van fair trade gemeente achterliep. Maar dit is op voorspraak van Groen Links, CDA en Lokaal Belang opgepakt.

Het sociaal domein is voor de gemeente Zevenaar een lastig dossier geweest en is nog steeds een dossier dat veel aandacht vraagt. Hoe intensief we hier ook mee bezig zijn, het is financieel niet uit te voeren voor de gelden die

beschikbaar zijn gesteld door het rijk. De jaarlijkse kosten stijgen en het rijk heeft de gemeentes opdracht gegeven om het sociaal domein uit te voeren met steeds minder geld. Niet alles is goed gelopen in Zevenaar maar op dit moment hebben we de kosten behoorlijk in grip en krijgen de mensen de zorg die ze nodig hebben. Belangrijk is dat mensen middels de WMO goed ondersteund worden en dat de jeugdzorg in orde is. Momenteel is het zo, dat onze tekorten verhoudingsgewijs hetzelfde zijn als bij andere gemeenten. Ook het rijk heeft inmiddels het beleid enigszins aangepast en er wordt nu gecompenseerd voor de tekorten op de jeugdzorg en WMO. Nog niet structureel maar de eerste stap is gezet.

Participatie: regelmatig wordt ik als fractievoorzitter aangesproken op beslissingen die we als raad hebben genomen. Uiteraard is niet iedereen tevreden. Immers er zijn meestal voor en tegenstanders bij een besluit, maar we proberen altijd uit te leggen waarom besluiten zijn genomen. Wel merken we dat op het gebied van participatie nog wel iets te verbeteren is. We zijn ook blij met de stappen die daarin genomen gaan worden.

De begroting: Het is bijzonder knap dat de gemeente de meerjarenbegroting sluitend heeft gekregen. Dit ging al iets makkelijker dan vorig jaar, nu zijn ook alle jaren structureel sluitend, maar het is nog steeds krap. Wel is de algemene reserve op een hoog niveau. Hierdoor is het mogelijk projecten uit te voeren die eenmalig geld vragen. Verder is de begroting beleidsarm. Dit gezien het feit dat er structureel nog weinig ruimte is voor meer uitgaven en omdat er weer verkiezingen aankomen. Nieuw beleid zit misschien de plannen voor een nieuw college in weg zitten. De CDA fractie kan dan ook instemmen met de hoofdlijnen van deze begroting. Het CDA wil met nadruk de ambtelijke organisatie en het college bedanken voor de grote prestaties die hier geleverd zijn.

De NME dreigde ten prooi te vallen aan de bezuinigingen. Aangezien het merendeel van de raad vindt dat dit niet kan, is er een motie ingediend om dit te voorkomen. Het college heeft de opdracht gekregen een oplossing te zoeken voor de NME. Een soort doorstart maar dan buiten de gemeentelijke organisatie. Hiermee gaan we ervan uit dat het voortbestaan van de NME is verzekerd. Het CDA is in de veronderstelling dat bovengenoemde nog steeds zo is, zo niet dan horen we dit graag van het college.

Slotwoord:

De gemeente Zevenaar is een veelzijdige gemeente, een stad met daaromheen plattelandsdorpen. Allemaal dorpen met een actief verenigingsleven en hierdoor “omzien naar elkaar”. Als voorbeeld Angerlo, het meest noordelijke dorp met 1200 inwoners. Dit dorp telt maar liefst 20 clubs en verenigingen met vele vrijwilligers. Ook de dorps- of wijkraden willen we hier benoemen, belangrijk voor de dorpen en een goede voelspriet voor wat er leeft in de dorpen en wijken. Dit moeten we als gemeente blijven faciliteren. De verenigingen vergroten de leefbaarheid in de dorpen en zijn daarom ook zeer belangrijk. Ook voorzieningen moeten zoveel mogelijk in stand blijven.

De ligging van Zevenaar is uniek, in het mooie rivierenlandschap. Dit biedt veel kansen. Bv. industrie, traditionele industrie, zoals de steenfabrieken en nieuwe bedrijvigheid op logistiek gebied. Recreatie wordt steeds belangrijker, veel mensen vinden het unieke rivieren landschap mooi om te wandelen of te fietsen. Ook bieden we ruimte voor agrarische bedrijven en natuurgebieden. Kortom, voor ieder wat wils en van alle markten thuis, een gemeente om trots op te zijn.

Er is veel dat ons bindt, college van B en W, raad, commissie en ambtelijke organisatie. Allemaal willen we het beste voor Zevenaar. De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan, het CDA wenst u allemaal veel vreugde en een goede campagne toe. Hoe fijn zou het zijn als de input van nieuwe raadsleden tot meer verbinding kan zorgen in de nieuw te vormen raad.

Nogmaals wil het CDA het college en de ambtelijke organisatie bedanken voor de geleverde prestaties. Nu de verduurzaming en fairtrade zijn opgepakt, heeft het college nagenoeg alle punten uit het collegeprogramma gerealiseerd. Een knappe prestatie gezien de financiële armslag die de gemeente had en de coronacrisis die al bijna 2 jaar heerst.